

Születésnap domborműavatással

85 éves az esztergomi ferences gimnázium

Hegyi László egyházi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkár (Fotó: Bókay László, Új Ember)

Hegyi László egyházi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkár beszéde elején a Temesvári Pelbárt Ferences Gimnázium és Diákotthon (közkeletű, becézett nevén: a Franka) történetét elevenítette fel: „Amikor ez az intézmény született, egy volt a sok közül. Hiszen Magyarország iskoláinak többsége egyházi fenntartású volt. Még csak nagykorúvá sem vált, mikor az akkori állam úgy döntött: be kell zárni az egyházi iskolákat. Mikor 19 évesé cseperedett a Franka, az akkori rezsim nyolc katolikus gimnáziumnak adott működési engedélyt, köztük iskolánknak is. Akkor érkeztek ide olyan kiváló tanáregyenísek, mint amilyen Jeromos atya volt, aki 1950-től itt szolgált, tanított és később gimnáziumunk igazgatója volt. 40 évig nyolc katolikus iskola működhetett, köztük a Franka. Gimnáziumunk és a másik hét iskola mentette át azt a tudást, ami által újjáalakulhatott a katolikus iskolarendszer.” Hegyi László kiemelte, hogy ez a gimnázium nem csupán egy a 123 katolikus középiskola közül. Különlegessége, hogy

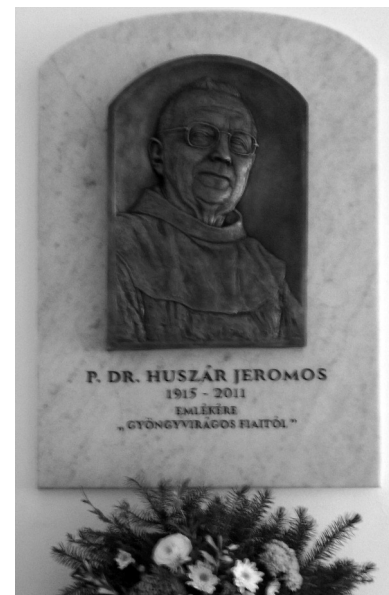
falai között mind a mai napig fiúnevelés folyik. 0–24 óráig együtt élnek a diákok, ami által közösségé formálódhatnak. Ebben a gimnáziumban olyan közösségek kovacsoltak össze, melyeknek tagjai az érettségüket követő évtizedek múltán is összetartanak. Igen jelentős mind a mai napig az a szerzetesi jelenlét, amely a 85 esztendő végéig kíséri. Helyettes államtitkár úr a nevelésre helyezte a hangsúlyt, ami a gimnáziumnak mindig is elsődleges feladata volt. Majd ógörögből is kapunk egy kis leckét. Az ókori görögök az idő kifejezésére két különböző szót használtak: kronosz és kairoosz. Valójában ezzel kétféle időfogalmat különböztettek meg. A kronosz jelentette azt az időt, ami a percek egymásutániságából áll. A teológiában a kairoosz szó az idő minőségi formájára utal. Ez a kegyelmi idő. „Ilyen idő legyen számotokra az itt eltöltött négy-hat esztendő” – fordult a diákokhoz. „Az itt kapott élményekből, tudásból táplálkozzatok, és adjátok majd tovább a külvilágnak, mert a mai Magyarországnak, Európának nagy szükség

sege van rá” – ezzel az intellemmel fejezte be beszédét Hegyi László.

P. Tóth Damján, a szentmise főcelebránsa az ünnepi alkalomra összeresegelt szerzeteseket, tanárokat, diákokat és öregdiákokat köszöntötte, majd a tékozló fiúról szóló krisztusi példabeszéddel kapcsolatos prédikációjában elmondta, hogy nemcsak szavakban kell megtérni, hanem csatlakozni is kell Jézushoz. A korábbi bűnös élet nem akadály Jézusnál. Isten mindenkit megkereső, megtaláló szeretetét példázza Lukács evangéliumának részlete. „Jézus szinte mindig botránnyal, megütközéssel okoz beszédeivel, cselekedeteivel. Ahogy az akkori, úgy a mai farizeusok is megbotránkosznak rajta. Ugyanakkor, amilyen botránnyosan beszél, az az öröm oka számunkra. Alapvetően minden erről az örömről szól. Az evangéliumban összekapcsolódik megtalálás és visszatérés öröme. (...) Egykori és mai tékozló fiúk adnak hálát ma a 85. évért.” Damján atyától megtudtuk, hogy 1939 és 1948 között 244-en érettségiztek, 1950 és 2016 között pedig 5891-en. Tehát 6135 tékozló fia van a Frankának.

Az esztergomi ferences gimnázium és a hét iskola – mely a kommunizmus idején is működhetett – mentette át azt a tudást, ami által újjáalakulhatott a katolikus iskolarendszer – fogalmazott ünnepi beszédeiben Hegyi László egyházi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkár, ferences öregdiák, amikor szeptember 11-én szentmise keretében adtak hálát a jó Istennek az elmúlt 85. évért. A mise után föl-avatták az intézmény egykori szeretett igazgatója, a jóságos Jeromos atya domborművét.

Az öregdiákok megajándékozták a gimnáziumot Huszár Jeromos atya domborművével, amely Szabó Géza, Szegeden élő, 1958-ban érettségizett ferences öregdiák vállalkozásában készült. Segítségére volt fia, Szabó Tamás. Az alkotást Kovács Zoltán, a Képzőművészeti Egyetem hallgatója készítette. P. Lukovits Milán igazgató atya áldotta meg és leplezte le a domborművet. Jeromos atya egyéniségét egykori diákjai közül Pinnyey Szilárd idézte föl. Szavaiól megtudhattuk, hogy Jeromos atya 1944 szeptemberében Esztergomban tanár és prefektus lett, majd rövid kényszerű szünet után 1950 szeptemberében újra taníthatott. Közel 50 éven át oktatta, nevelte a rá bízott ifjúságot. Fő oktatási, nevelési elveit a legfőbb parancsra, a szeretetre alapozta, s ezt azzal indokolta, hogy a szeretet az a különleges erőforrás, ami nem merül ki soha. Intelmei közül néhány példa: „feladataink teljesítései és tetteink alapján vagyunk mérhetőek”, „adottságaink érvényesülése a közösség ajándéka”, „áldozatok nélkül nem születnek eredmények”. Oktatási módszerét a talentumelméletre alapozta, így a maximális tudást hozta ki tanítványaiából. Számos

Az egykori szeretett igazgató, a jóságos Jeromos atya domborműve

kitüntetés birtokosa volt, de a legmagasabb kitüntetése a 90. életévét köszöntő laudációban hangzott el Zalaegerszegen: „A szentek köztünk élnek.” Jóságos Jeromosként emlegették a hívek, a rendtársak, és az egykori tanítványok. Személyisége békét, derűt sugárzott, amerre járt. Tanítványai felnéztek rá, és a mai napig példaképüknek tartják.

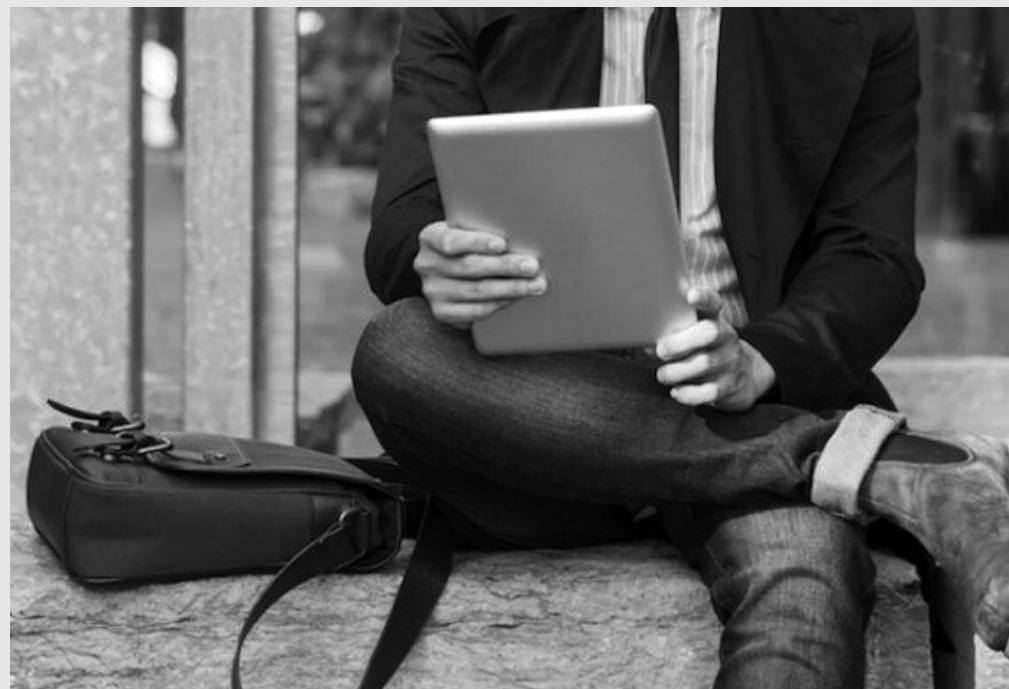
Hűség kicsiben és nagyban

Ami érték számomra, arra vigyázok. Amit sok munka és kihívás árán szereztem meg, azt nagy értéknek tartom. Nagyon érdekes képet mutat az, ha meg merem kérdezni magamtól, hogy számomra mik az értékek, melyekre nagyon vigyázok, illetve amelyekért rengeteg áldozatot hozok. És nagyon sajátos kép lesz az, ha fel merem mérni, hogy egy nap mire hány órát fordítok. Sokszor nehéz ez a kép, de rengeteget tud alakítani rajtam. Miért? Mert ez az igazi értékrendem. Nem az, amit szóban fogalmazok meg, hanem az, amit a gyakorlatban megvalósítok.

Amikor új munkatársakkal kerülünk kapcsolatba, vagy önkéntesekkel dolgozunk, először akkor is kicsiben szeretjük őket kipróbálni. Számomra nagyon sokat jelent az, ha látok táborainkban olyan elkötelezett önkéntest, aki szívét-lelkét kiteszi, hogy a gyerekeket segítse. Tudom pontosan, hogy csak akkor lehet rá nagyobb felelősségű feladatokat bízni, ha végigmegy a „számárlétron”, megtanulja a csendességet és az alázatot.

Szent Pál apostol, amikor óv a neofiták, a frissen megtért emberek túlzott szerepvállalásától, akkor ezt pontosan azért teszi, ne hogy valaki felfuvalkodjék vagy kidurranjon, mint egy lufi. Milyen sokszor megtapasztaljuk mi is ezt a helyzetet. Talán másokon, talán saját magunkon, hogy egy új környezetben, ha valamit ránk bíznak, akkor elkezdünk bennfenteskedni, elkezdünk bizalmaskodni, hamar nagyra tesz a belénk vetett bizalom, de sem alázattal, sem csendességgel nem tudjuk elvégezni feladatunkat.

Ezzel szemben milyen nagy segítséget jelent egy csendes, megbízható munkatárs, aki el tudja nyelni az információkat, aki terhelhető és igen precíz. Pontosan tudjuk, hogy

ez egy hatalmas érték. Milyen gyakran keressük mi is, a hűséges, kitartó, megbízható embereket, akikre támaszkodhatunk, akik erőforrást, biztonságot, kiegyensúlyozottságot jelentenek napjainkban. Egy szerzetes egyszer úgy fogalmazott, hogy II. János Pál

pápanak hatalmas segítségére volt Joseph Ratzinger bíboros, aki végig ott volt mellette, hatalmas precizitással, tudással és teherbíró képességgel volt megáldva. Ugyanakkor

– mondja a szerzetes – XVI. Benedek pápának az egyik legnagyobb kihívása az volt, hogy nem volt neki egy Ratzinger bíborosa, mint elődjének.

Emellett nagy kérdés, hogy mi tudunk-e kitartó, precíz, csendes emberekké válni,

akikre mások támaszkodhatnak? És ezen a ponton szembesülünk a magunk gyengeségeivel. A hűség egyik leginkább gyengítő pontja a pletykálás, amikor nem tudom tartani a számat, illetve a féligazságok terjesztése, ami szintén nagy zavart tud kelteni sok területen. Az információk jó részét azért kapjuk, hogy magunkba zárjuk és nem azért, hogy szétkürtöljük. Milyen gyakran éljük át azt, hogy belülről úgy szorít egy-egy infó, hogy nem tudom magamat tartani és a „félvilágot” teleszórom vele.

Ugyanakkor tudjuk és érezzük, hogy minden mulandó értéket megelőznek az örök értékek. Itt szoktunk pironkodva magunk elé nézni, mert valahol a szívünk mélyén érezzük, hogy sokkal többet kellene velük foglalkozni, de úgy elszalad a nap, hogy nincs erőnk erre is energiát áldozni. Pár hónap alatt, több hirtelen halálesetről is értesültem, amikor nem volt idő a másiktól elbúcsúzni. Ilyenkor majdnem mindig az kerül elő, hogy milyen jó lett volna többet beszélgetni, több időt együtt eltölteni... Amikor az örök értékeket helyezük előtérbe, akkor ez azt jelenti, hogy ne csak úgy éljünk, hogy itt és most teljesnek tartjuk az életünket, hanem úgy, hogy ha majd életünk utolsó pillanatában visszatekintünk földi létünkre, akkor is teljes egészében értékesnek tartjuk azt.

Merjünk csendes, nagy alázattal bíró emberekké válni, hogy így legyünk mások számára az égiek felé mutató jel!

B.A.